

**Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er]
euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam
s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam]
s[ecundu]m Curia[m]**

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

Sabb[at]o post prima[m] d[omi]nica[m] in xl. Tex. euang[elij]. Matt. cap.
xvij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70429)

Sabbō post d' uicā. I. Quadra.

Sabbō post primā dñicas
in xl.

Ter. euang. Matt. cap. xvij.

Sumpsit Iesus per ruz
et iacobū et ioannē tra-
rem eius: et duxit illos ī
montē excelsū. scorsū: et transfi-
guratus ē ante eos. Et resplen-
duit facies ei⁹ sicut sol. vestimē-
ta autē eius facta sūt alba sicut
nix. Et ecce apparuerūt eis mo-
yses et helias cū eo loquētes. Re-
spondens at petrus dixit ad iesu-
m: Dñe: bonū est nos hic esse.
Si vis: faciam⁹ hic tria taber-
nacula. Tibi vnū: moyse vnū: et
helie vnū. Adhuc eo loquēte ec-
cumbes luada obumbravit ei⁹
os. Et ecce vox de nube dicens.
Hic est filius meus dilectus in
quo mihi bene cōplacui. Ipsus
audite. Et audientes discipuli
cecidērūt ī faciē suā: et timuerūt
valde. Et accessit Iesus et tetigit
eos: dixitq; eis: Surgite nolite
timere. Leuātes autē oculos su-
os neminē viderunt nisi solū ie-
sum. Et descendētib⁹ illis de
mōte p̄cepit Iesus dicēs: Memi-
ni dixeritis visiones donec fili⁹
hois a mortuis resurgat.

Sumpsit Iesus

petrū Iacobū et Ioannē (c)
Matt. xvij. In p̄senti euā-
gelio rāgunť tria p̄icta: que
sunt: Exultatio: p̄urbatio: et p̄fortatio.
Quantū ad p̄mū tangit magna exulta-
tio que fuit in discipulis: qz viderūt gliaz
chri in trāsfuratiōe. Est autē sciendū q
chris: vt patz ex textu euāgelij/ ante suam
trāsfuratiōē: vt habet Matt. xvi. p
miserat discipulis dicēs: Sunt qdā d' hic
stantib⁹ q nō gustabūt mortē/ donec vide-
ant filiū hois venientē in regno suo. i. ap/

parentē eis in forma glorioſa: q regnabit in
regno suo. Et subiūgit beatus Mattheus
q post dies sex apparuit glorioſus in trāſfi-
guratiōe aliqb⁹. Sed beatus Lucas ca.
ix. dicit post fere dies octo. Soluit autē be-
atus Hiero. qz Matthe⁹ nō cōputat diē
p̄missiōis neq; diē trāſfiguratiōis/ s; me-
dios: Lucas at oēs. Factū est autē hoc cō-
uenienter post dies aliq; a p̄missiōe: fm
Chryſo. vt mitigaret inuidiā eoz q forte
erāt p̄urbati: qz se nō putabāt esse de illi-
lis quibusdā: q visuri essent ante mortem
gliaz chri. vel vt interim maius accēderet
desideriū. Fuit autē hoc post dies sex: fm
scm Tho. et Raba. q: post sex etates fu-
tura est resurrectio. Vel fm Orige. quia
nō videbit gloriā resurrectionis: q nō ele-
uat sup omnia facta sex dieb⁹. Dicit ergo
(Assumpsit Iesus). i. post dies sex v' octo
p̄dictos. (Petrū et Iacobū et Ioannē fra-
trē eius. Sed cōtra: qz Amō. sup Lucā
dicit: q fuit Iacob⁹ q p̄mus inter aposto-
los sacerdotale solium ascendit. et Augu.
sup epistolā ad Galatas dicit: q fuit Iac-
cob⁹ eps: et p̄sequenter vident velle q fuit
Iacob⁹ Alpha: nō Iacob⁹ Sebedei: qui
fuit frater Ioānis. Ad hoc dicit q in rei
veritate fuit Iacob⁹ Sebedei frater Io-
annis: seu Iacob⁹ maior sic dictus: qz fuit
it p̄or vocatus q; alius Iacob⁹/ et famili-
arior christo: et p̄mus inter omēs aposto-
los martyrio coronatus. Ambrosius autē
sicut dicit Hugo Cardinalis/ p̄ sacerdotā-
le solium accipit celū: in quo oēs sunt sacer-
dotes: qd Iacob⁹ maior ante omēs apo-
stolos tenuit: licz non ante Stephanū: qz
inter aplos p̄mus occubuit morte. Augu-
stinus autē nō loquit assertiue sed ex aliq;
rum opinione. Nō autē assumpsit christus
omēs apostolos: ad significandū fm Hiero.
et Raba. q non omēs vocati eligent ad
gliam: eligunt tamē tres fm eosdē: ad si-
gnificandū q nulli ad gliam pueniēt: nisi
p fidē sancte trinitat⁹. Assumpsit autē hos
tres p̄ ceteris: fm Chryſo. quia erāt cetero-
ris pittores. vel fm scm Tho. qz Petr⁹
feruentior erat: et ioānes purior: et iacob⁹ ad-
uersus inimicos chri maior erat bellator
vñ hūc fm eū. ij. p. xlv. p̄marū martyriū
int aplos. Occidit ei eū herodes/ credēs

Sabbato post

se aliqd magnū facere atq; p̄stare iudels
si tale eoz p̄sterneret hostes (Et dixit illos
in monte excelsum). i. in monte thabor vi
stare a nazareth tribu militarib; fm mḡm
histo. Et hoc p̄mo ad significandū q; qui
deū p̄tēplari volunt: in infimis voluptati
bus tacere nō debēt. Sc̄do vt ostēdat glo
riā diuine claritatis nō esse in hui⁹ seculi
p̄fundē q̄rendā: fm Bed. vel fm Hiero.
z Raba. in signū q; resurrectionē beatam
expectātes / dñe habitare in excelsis. Vel
etiā forte ideo: q; ille locus erat secretus.
(sc̄o sum) a turba: ad significandū fm Re
migū z sc̄m Tho. q; sc̄i vni nūc a malis
sunt corde sepati: sed in gl̄ia erūt separati
oīno. i. corde z corpore seu loco (z trāsfigura
tus est: cū esset in orōne fm Luc. nō mu
tando figurā vel liniamēta: fm Hiero. s;̄
mutādo claritatē. (ante eos). i. ip̄is viden
tib;. Ad euidentiā autē hanc sc̄dū est ex
sc̄o Tho. ij. par. q. xlv. q; conueniēs fuit
ch̄m trāsfigurari: z ostēdere apl̄is gl̄iam
corpore futurā: q; debuit apl̄is ostēdere si
nē ad quē ip̄m sc̄ndo puenirēt. Quilibet
em̄ viator debz finis esse aliq̄liter p̄cogni
tus: maxie qm̄ via est laboriosa z finis let⁹
Per figurā tñ accipit vt dicit in ch̄m trāsf
figuratiōe / nō ip̄a figura sed color vel lux
existēs in extremo corp̄is: vbi etiā est figu
ra. i. claritatē: fm quā solā d; trāsfigurat⁹
iter q̄tuor gl̄iosi corp̄is dotes: q; hec so
la p̄cipit in p̄sona. Alie em̄ p̄cipiunt in ali
q; actu. Nō tñ decuit fm aliq̄s ch̄m p̄mō
strare penas futuras iniquoz sic iustoz p̄
mia: q; venerat p̄ncipaliter ad saluandū:
z nō p̄dendū. z itez q; isti q; testes debe
bāt esse v̄sionis / nō erāt mali s;̄ boni: nec
indigebāt induci timore penaz q; ducibi
les erāt amore p̄mōz. Ad denotandū
autē q; ch̄s nō mutauit figurā sed clarita
tē: subiūgit quō sit trāsfiguratus: cū dicit
(Et resplenduit facies eius sicut sol) imo
plus q; sol: sed nō potuit aliō lucidius ex
primi. Vñ Remig. Si facies dñi resplen
dunt sicut sol: z facti sicut sol fulgebāt: nū
qd̄ erit equalis claritas dñi z fuoz; Ne
quāq; sed q; nihil iuenit lucidius sole: id
circo ad manifestandū exemplū future re
surrectionis: z facies dñi resplendere / z iu

sti fulgere dicunt sicut sol. Nec ille. Est
autē notandū fm sc̄m Tho. vbi supra q; il
lū claritas fuit claritas gl̄iosa. i. quā habe
bunt sancti in gl̄ia: z hoc q̄ntū ad essentiā
q; fm Damal. fuit deriuata in corpus ab
ania ch̄i: q; ab instanti p̄ceptiōis fuit glo
riosa: sed nō glorificauit corpus ex diuina
dispositiōe: vt posset p̄ nostra salute pati:
sed tūc glorificauit illud p̄ modū trāseun
tis ch̄o volente. Ideo nō fuit gl̄iosa clay
rit⁹ q̄ntū ad modū habēdi illā quia non
fuit qualitas imānes p̄ modum habitus
vt nominat dos. Ideo etiā ille fulgor fuit
it miraculosus: sic z miraculosum fuit q
sup mare ambulauit: nō autē est miraculū
q; corpus gl̄iosum fulgeat: q; immanētē
z p̄ modū habitus habet fulgorē. Nec ex
sc̄o Tho. Dñs tamē Petrus de scala sen
sit q; illa claritas nō fuit gl̄iosa: nisi dicit
gloriosa. i. similis gloriose: sed fuit inquit
formata in corpore ch̄i a diuinitate: z dicit
puli p̄ illā visibiliter app̄bensam intellere
runt sensu interiori claritatē glorie quam
nō videbant. Facit autē aliqua argumēto
ta nullius momenti (Vestimēta autē eius)
que fm sc̄m Tho. significabāt sanctos (sa
cra sunt alba velut nix.) In quo videt no
tari gradus claritatis inter sc̄os z ch̄m:
cum ille soli: isti n̄tū comparent: z ille sp̄e
dere: isti aliter dicant. (Et ecce apparuer
runt illis). i. discipulis: (Moyse z Heli
as) q; venerunt vt testimoniū redderent
ch̄o Est autē aduertendū ex sc̄o Tho.
vbi supra: q; isti ch̄isti testes non debuer
runt esse angeli sed hoīes: q; ibi manifest
stabat gl̄ia corp̄is tñ: qua angeli carent.
Et debuerūt ip̄i esse qdā ex his q; ch̄m
sequi: banq; vt apl̄i: z q; illum p̄cesserūt: vt
Moyse z Helias: q; p̄ ch̄m adducunt
ad gl̄iam isti z illi. Quō autē moyse z he
lias qdā dicit q; nō fuerunt ibi vere: neq; q;
ad aniam neq; q; ad corpus, sed illa gl̄ia
est sumpta ex libro de mirabilib; septuor:
q; autenticus nō est. nec est Aug. vt et falso
attribuit. Hiero. p̄o sup Barth. d; He
liā vnde erat descendisse: Moyse autē re
surrexisse. i. animā eius apparuisse in assū
pto corpore. Et sic fm sc̄m Tho. Helias
erat ibi in corpore z aia: Moyse autē in aia

DOMINICĀ. I. QUADRAGE.

sed nō in corpe suo qđ viuificauerat ante
sed in assumpto eo modo apparens quo z
angeli in corpib; assumptis apparent

Sed cōtra: qđ Hiero. dicit nullā aiā
ab inferis ascēdisse: donec ch̄s ad iferos
descenderit. Sed ad hoc dicit qđ p̄ ifernū
accipit puationē diuine uisionis: a q̄ nulla
aiā est liberata nisi p̄ mortē ch̄i. Glo. aut̄
Luce qđ dixit ibi vere nō fuisse illas aiās:
sed illas a p̄paritōe fuisse formatas ange
lico misterio in subiecta creatura. i. ut dicit
p̄ter: aut est abolita aut abolenda: ut p̄ter
ex fero Tho. Et multo magis illa opinio
que dicit illos duos apparuisse imagina
rie tñ: qđ exp̄sse Luce. 11. dicit qđ apli erant
vigilātes qñ uiderūt maiestātē ei⁹. s. ch̄i
z duos viros cū eo. Quidā aut̄ dixerūt qđ
ibi nō fuit aiā Moȳsi sola sine suo corpe:
qđ non potuisset dici vir: z tñ Lucas dicit
ap̄los uidisse duos viros. Dicit ergo ali
qui eorū qđ fuit in suo corpe: sed illud nō vi
uificabat: qđ fuisset in statu merēdi: s; tñ
mouebat. Alij p̄o dicit qđ illud uiuifica
bat: z tñ nō erat in statu merēdi: qđ ad il
lud nō fuerat suscitata: ut Lazarus: s; ad
testificandū de ch̄o. Sed qđ sit de opti
monib; horū tñ mortuū est nullum: qđ illa
aiā appellata est vir eo modo qđ angel⁹ ap̄
parens in assumpto corpe sepe dictus est
vir. s. qđ in specie viri uidebat̄. (Loquētes
cū eo) Quid aut̄ loquerent̄ exp̄mit Lucas
dicens: qđ loquebant̄ de excessu quē exple
turus erat in Hierusalē: id est de excessi
uo dolore passionis eius. Ipa em̄ ch̄i pas
sio excessus dicit̄ p̄ter excessiuū dolorem
pudorē z amorē: quia nunq̄ fuit vel erit
passio tanti doloris: tanti decoris: z tanti
amoris: sed om̄es alios excessit. Qua
re aut̄ isti magis qđ alij p̄ph̄e apparue
runt in testimoniū ch̄i: est m̄plex rō fm̄
s. Tho. z Chrys. Prima quidē huius rō
est hec. Quia ei turbe dicebāt eū esse He
liam vel Hieremiā: aut vnū ex p̄ph̄eis:
capita p̄ph̄ay secū ducit: ut saltē hic uidea
tur differētia suorū ad eū. Et licz Lucas
dicit qđ fuerūt visi in maiestāte: tñ intelli
git in maiestāte ch̄i: qđ apparebat glorio
sus: nō in maiestāte sua p̄pria. Alia rō est
Quia em̄ p̄ter uidei accusabant eū tā
qđ trāsgressorē legis z blasphemū: patris

sibi gl̄iam vsurpantē: ut ostēdat ab vtraq;
accusatōe innocuus: eos qđ in vtroq; fuisse
rūt in mediū ducit. Item Moȳses legē
dedit: z Helias p̄ gl̄ia dei emulato: fuit.
Alia rō est ut discat hoies: qñ mortē z vi
te potestātē habet sine qđ iudex est uiuorū
z mortuorū. Propter hoc em̄ et Moȳsen
qđ in morte defegerat: z Helia qđ nōdū mor
tē passus fuerat in mediū ducit. Sūt z m̄
te alie: puta fm̄ Hieron. ut ostēdat ille esse
quē lex z p̄ph̄e annunciat. Helias em̄ fuit
inter p̄ph̄etas celeberrimus in miracu
lis: z zelo z autoritate: ut patz ex scriptura:
s; forte in aliq; horū habuit excellētes. Et
alia fm̄ Amb. ut ostēdat om̄is p̄itas esse
suspecta: qđ nō legis vel p̄ph̄etay aut euan
gelij ueritate firmat. Itē qđ forte uolebat
discipulos informare: ut essent manueri
sicut Moȳses: z seruētes ut Helias. Co
gnouerūt aut̄ eos apli ex int̄na inspirati
one fm̄ aliq;: vel forte uerius: quia appa
rebant in habitu vel effigie tali qualē de
eis fama spargebat: puta Helias cū zona
pellicca: z Moȳses facie cornuta.

Sed q̄re nō uoluit ch̄s h̄ic testimoni
um alicuius eorū qđ fuerunt in lege nature
puta Enoch: Ad hoc dicit fm̄ aliq;: qđ tpe
legis nature non erat exp̄sum an redem
ptio humana esset futura p̄ angelū vel ho
minē: idēq; tñ implicite credebāt in filij
dei venturū: sed Abrae explicatū est hoc:
idē p̄sequēter non debuit apparere Enoch
vel alius. Sed qđ cōiter tenēt doctores qđ
Adā cognouit mysteriū ch̄i cū dixit: hoc
nunc os ex ossib; meis Gen. ij. idē forte dicit
p̄ter: qđ isti dōd sufficiebāt fini int̄cto a ch̄o
iuxta rōes sup̄ allegatas: nec optebat ad
esse aliū: alio qñ pari rōe argueret qđ ibi fu
isset aliq; de statu innocētie: puta Adā: z
aliq; angelus. (Rōdēns aut̄ Petr⁹). i. lo
ques (dixit ad iesuz: Dñe bonū est nos h
esse) Hec dicit cū discederet illi duo ut dē
Lucas. z ad duo referunt. Chrys. em̄ dicit
qđ Petrus an fuerat h̄orta? dñz ne uellet
mori: sed ch̄s increpauit eū appellans eū
sathanā. i. aduersariū: z nūc Petrus idē fe
cit: sed caute ne denuo increparet. Uoluit
qđ dñs lateret ibi: z qđ ibi essent illi duo
qđ sociatē ch̄z gaudere uidebat. s. moy
ses z helias. S; Remi. z ali j dicit: qđ idē

Babbato post

sic dicit: qz glia humanitatis chri in q est
nra felicitas accidentalis: sic essentialis est
in ysiode diuinitat: ita fuit delectat^o q vo
luit ibi pperuo esse. (si vis factam^o hic tria
tabernacula: tibi vnū in q. s. volebatz ipe
manere (Moyfi vnū: z Helie vnū) cū qb
volebat morari socios. Sz vt testat Lu.
loqbat nescies qd diceret. Sed fm Chry
so. nō est pphensus a chro: sicut filij Ie
bedel qb dixit Rescitis qd petat: qz nō
improbe hucus erat sz imprudēt. Si
cut em ex magnitudine tre vl timoris ho
mo pumpt in yba non pmeditara: sic z
Petrus ex nimia suauitate quā expiebat
pupit in verba non rōnabilia. Nō est em
substantia nre felicitatis in terra vel chri
humanitate: sed in ysiode deitatis. Remi
gi. Errauit quia voluit vt regnū electoz
pstitueret in terra qd dñs pmiserat dare
in celis. Errauit etiā qz obliuiscit se z so
cios suos eē mortales: z absqz gustu mor
tis voluit subire eternā felicitatē. Et i eo
qz celesti puerationi tabernacula facien
da putauit in q domus necessaria nō erat
cū scriptū sit: Templū nō vidi in ea. Hec
ille. In hac pre habem^o documētū in sen
su srali: qd Remi. tāgit di. Glsa dñi ma
iestate z duoz suoz. Petr^o ad delectat^o
est: vt cūcta tpalia obliuioni traderet: ibi
in pperuū veller manere. Si at tūc petr^o
sic accensus est: qnta est suauitas z dulce
do videre regē i decore suo. i. itersse cho
ris angelo z oim scroz. Hec ille.

Quantū ad scdm tangit discipuloz cō
turbatio. Ad cuius intellectū sciendū est
ex doctrina s. Tho. ij. par. vbi s. q. pue
nienter in trāffiguratione sicut z in bapti
simo pater testificatus est naturalē filiatio
nē chri dicens. Hic est filius zc. Et rō est:
qz adoptio filioz dei pstitit in pformita
te ad naturalē filiū cui pformamur imp
fecte p gfas in baptismo: z pfecte p gliaz
q in trāffiguratione monstrata est: ip tam
hic qz ibi debuit manifestari naturalē chri
filiatio. In baptismo aut vt dicit apparu
it spūscūs in colūba: qz ibi dat innocētia:
sed in trāffiguratione apparuit in nube lu
cida: qz cū glia dabit claritas z refrigeriū
ab estu z cupiscentie. Dicit ergo (Adhuc
eo loqntes. s. Petro. (Ecce nubes lucida)

id est spūscūs: fm Orig. obūbrauit eos)
id est occupauit (z vox) paterna: fm Hie
ro. Sed tñ angelico ministerio formata (de
nube) vt ista vox credatur esse a deo: fm
Chry. qz semp solet apparere deus in nu
be: iuxta illud: Nubes z caligo in circuitu
eius. (Dices: hic est fili^o meus) naturalis
(dilectus) inqntum deus: qz summa boni
tas: z inqntū homo: non quia summa boni
tas: sz qz sume bonus. s. inter hoies z ange
los z creaturas (in quo mihi cōplacit) id
est in quo placitū seu ppositū meū cōple
bit de redemptiōe generis humani (ipm
audite) Cōtra videt q hoc debuerit di
ci in baptismo: quia tunc incepit pdicare.
Ad hoc dicit scūs Tho. vbi sup: qz chris
venerat gām que in baptismo pferē dare
actu: nō aut pmittere pbo. ecōtrario glo
riā q in trāffiguratione mōstrabat: venerat
nō dare sed pmittere pbo: iō zgrue dictū
est: ipm audite. s. pmittentē celestia. (Ec
audietes discipuli ceciderūt in facies su
as) qd fm Remi. fuit indicū scritatis: qz
sciti in facie cadere dicunt: impj pō retror
sum (z timuerūt valde). Fuit aut zueniēs
qz timeret fm s. Tho. vbi sup: ad ostēden
dum q illa glia excedit humanū sensum.
Sed qre timuerūt: Ad hoc sic dicit Hie
ro. triplicē ob causam pauore terreni: vel
qz se errasse cōgnouerāt: vl qz nubes luci
da operuerat eos: aut quia dei patris vox
cē loqntis audierāt. Humana em fragi
litas pspētū maioris glorie ferre nō sus
tinet: ac toto anio z corpe p tremiscens ad
terrā cadit. Hec ille. Eūgelista tñ videt
hoc paterne voci attribuere: in hoc qz dicit
z audietes ceciderūt. Sed qre in baptis
simo audita tali voce nullus timuit sic mo
do. Chry. Quia z solitudo z altitudo et
silentiū erat multū: z trāffiguratione stupor
re plena: z lumen purz: z nubes extensa. Hec
ille. Sed si erāt grauati somno vt dicit Lu
cas: quō ita timebāt: Ad hoc dicunt ali
qui qz ille somnus veniebat a magnitudi
ne visionis: qsi velint dicere qz sit somnus
improprie p alienatiōe sumpt^o. Sed for
te melius dicit: qz qñ chris fuit in mōte nō
subito est trāffiguratus: sed posuit se in
oratiōe: z interim illi obdormierūt: z ipē

Dñicam. I. Quadragesime

transfiguratus est: et deinde illi euigilarunt et viderunt visionem. Iustum autem sensum clare inuenit Luc. ix. In hac parte est documentum litterale: ut quilibet diligenter audiat verba christi et eis assentiat: quia hoc nobis presulit ille qui nec falli nec fallere potest. Amb. Ery de quia veritas est: ad hoc quia medicus est. Hec ille. Quantum ad tertium tangit eorum confortatio: cum dicitur (et accessit Iesus et tergit eos) familiariter ad consolandum et confortandum (dixitque eis) confortando verbum sic prius fecerat manu (surgite nolite timere. Leuantes autem capita sua neminem viderunt nisi solum Iesum) et hoc rationabiliter secundum Hieronymum. quia si adhuc alij duo affuissent: testimonium patris videret incertum an esset de christo intelligendum vel de alio (et descendentes illis de morte precepit eis Iesus dicens: Remini dixeritis visionem: donec filius hominis) id est ipse christus: sic se vocans eo quod vniuersum hominum et virginis sit filius: vel melius causa humilitatis (a mortuis resurgat) Et hoc secundum Hieronymum. ne res per magnitudinem videret incredibilem: et cum dominus pateret maius scandalum fieret. Vel secundum Remigium. ne populi impediunt eius passionem. Est autem sciendum quod hoc euangelium legitur in die dicata beate virginis: quia in sensu allegorico vel secundum quendam similitudinem tota secula per conceptum et pro qua sciendum quod ut patet ex libro magister theozorum: nubes ex terra et aqua generant in quantum virtute solis a terra humectata vapores eleuant: qui rursus in pluias vel aliquid tale resoluunt. Unde significant viros sanctos: qui de terra sunt et super terram per affectum et prelationem eleuantur: et deinde spargunt pluiam doctrine ac miraculorum. Quedam igitur nubes sunt albe significantes virgines. et quedam rubee solis radijs illuminate et inflammate: significantes martyres qui sanguinem ex charitatis ardore fuderunt. quedam vero tenebrosae maxima pluiam afferentes: et apostolos ac relictos quos predicatores significantes. quedam vero sunt lucide: significantes autem deum aut homines participantes deitatem. Ne autem reperiri fuerunt tres. scilicet castra dei precebat in deserto: que in die tenebrosa et in nocte lucida videbat: significantes deitatem que in die. id est eo modo que maxime est visibilis. id est quantum in se est: hominibus tenebrosa est: sed in nocte

id est in creaturis visa nobis est clara. Secunda vero fuit illa de qua secundum scripturas dicitur Genes. j. et facta est lux. id est nubes lucida: et significat humanitatem christi. quia secundum sanctum Thomam. illa post fuit assumpta ad formam solis: sicut illa humanitas fuit assumpta ad participandum esse dei in persona christi. Tertia vero est de qua habet hic: et significat beatam virginem: que in participatione deitatis fuit super omnes creaturas eleuata: non solum per gratiam: sed per veram maternitatem habendo in utero verum deum. Hec nubes obumbravit apostolos splendoribus suarum virtutum et sanctitatis: et de ea venit talis vox: Hic est filius meus. id est non humane nature. Fuit enim vera mater christi: ut alibi dicitur est dilectus. Nam christus ipsum dilexit dulciter: sic quod sicut aurum liquefactum ad ardozem ignis: ita et anima eius liquefacta est ad diuini amoris ardozem. Et tam dulcis fuit ille amor quod extasim fecit in filio qui in cruce sua vulnera oblitus de matre cogitabat: et in matre que stabat in medio carnificum inter arma et cruorem mulier nec eos expauebat. Dilexit etiam eum fortiter sic quod ei facilius fuit mori quam non amare. Nam tempore passionis quidam fuerunt fortes in amore: sed debiles in affectione ad mortem: et similiter in fide: ut apostoli stulti fere omnes. Quidam quoque ad deum per maiorem sed non quo ad fidem: ut sancte mulieres. Beata autem virgo fuit fortis in omnibus. Dilexit etiam eius sapienter: quod patet primo quia non peperit teneritudo ei quod quin eum duceret ad ea que dei sunt: id est ad templum in diebus festis. Secundo quia ei nunquam voluit deliberare et serio suaderet quin ascenderet pro omnibus patibulum crucis. Tertio quia eidem nunquam suastit de cruce descenderet: quis ibi sciret eum grauissime pati. In quo mihi rec. quia in tota sua vita nihil sibi placuit nisi christus: vel propter christum Ipsius audite. Hec est vox virginis ad apostolos: quibus sua debebat christi veritatem: ut patet in epistola quam scripsit Ignatio. Discipuli autem corruerunt in terra pre reuerentia tante sanctitatis: et nihil viderunt in virgine nisi solum Iesum: quia scilicet tantum fuit in eam transformatam per amorem: quod quicumque eius ver

Tractatus. II

ba: facta: et vestimenta amorem christi redolebant. In hac parte est documentum in sensu morali. Ipsi enim discipuli significat eos qui visa per fidem magnitudine glorie: et auditivo voce preceptorum dei: et considerata celsura et austeritate doctorum christi. factorum: cadunt per pusillanimitatem et desperationem: sed christus eos confortat tactu spiritus sancti et verbo suo dicens: Iugum meum suave est: et onus meum leve etc. **Matth. xj.**

Dñica scda in qdragesima Text^o euang. Mat. xv.

Egressus iesus: secessit in partes tiri et sidonis. Et ecce mulier chanaanica a finibus illis egressa clamavit dicens: Miserere mei domine fili david: filia mea male a demonio vexata. Qui non respondit ei verbum. Et accedentes discipuli eius: rogabant eum dicens: Dimitte eam: quia clamat post nos. Ipse autem respondens ait: Non sum missus nisi ad oves que perierunt domus israel. At illa venit et adoravit eum dicens: Dñe adiuua me. Qui respondens ait: Non est bonum sumere panem filiorum et mittere canibus. At illa dixit: Etiam dñe. Nam et catelli edunt de micis que cadunt de mensa dominorum suorum. Tunc respondens iesus ait illi: Mulier magna est fides tua: fiat tibi sicut vis. Et sanata est filia eius ex illa hora.

Egressus iesus: secessit in partes tiri et sidonis etc. **Mat. xv.** In presenti euangelio tanguntur tria puncta: que sunt **Supplicatio** **Continuatio** **Impetratio**. Quantum ad primum ponitur supplicatio facta christo a muliere chanaanica: cum dicitur (Egres-

sus iesus) de terris iudaici populi. Nam sicut ex textu euangelistarum patet: christus fuerat reprobatus a pharisaeis et discipulis sui aliquam modum ducabant non locis manibus: quibus ipse respondit quod hoc si erat peccatum nec reddebat hominibus indignatum coram deo: quibus non negauerit esse quandam incivilitatem: quam tamen in christo notare non potuerunt. Illi autem scandalizati fuerunt: et christus eos acriter reprehendit dicens quod erant hypocrite facientes gravem casum de proximis: non autem de magnis. Et tandem ut ex devotione gentiliu ostenderet contra esset iniquitas iudeorum: egressus est ab eis et secessit in partes tiri et sidonis) quod secundum Remigium erant civitates gentiliu: quia tirus fuit metropolis chanaanorum: et sidon erat terminus ut idem dicitur. De his civitatibus vide dñica xxij. post festum trinitatis. Sed contra arguit Chrysostomus quod hoc videtur esse contra illud preceptum **Matth. x.** in viam gentium ne abieritis. ubi prohibuit apostolis ne gentibus predicarent. Et soluit idem Chrysostomus dupliciter. Primo. scilicet quod ipse non erat subiectus illi precepto. Et ex hac solutione prima Chrysostomus haberi potest: quod christus non fecit quicquam precepto. Quod autem dicitur Actuum ij. Lepit facere et docere: intelligitur quod cepit facere omnia que docebat si erat congruentia persone et statui suo. Secundo soluit quod non iuit ad predicandum. **Matth. x.** **Matth. xv.** dicitur quod ingressus domum eorum voluit scire: non voluntate beneplaciti que semper impleretur: sed si quia inhibuit discipulis ne eum manifestarent. Et tamen idem dicitur non potuit latere. scilicet potestate congruentie: sed potestate absoluta. Ad quod potest inueniri docet Remigius dicens quod iuit ad sanandum tirus et sidontos: vel filiam huius mulieris: ut per eius fidem condemneret pharisaeorum et scribarum nequam. De hoc tamen phara habent dñica ubi supra: ita quod aliter soluit patet. (Et ecce mulier chanaanica) Chanaanici terram promissionis incoluerunt ante iudeos: sed ab eis partim fuerunt occisi: partim fugati: partim in servitutem redacti: et partim in terra promissionis relicti in aliquibus locis que evertere aut non potuerunt aut neglexerunt. Samaritanam autem eadem terram incoluerunt post iudeos. id est post captivitatem deinde tribum missi a nabuchoodonosor rege babilonis. Hec autem mulier fuit chanaanica et non samarites. Et hoc videtur **Matth.** fuit syrophe